

по собі є знижкою, а це означає, що державі не потрібно витратити додаткових коштів, а підприємства мають економію.

Отже, найбільш реальними для запровадження в Україні інструментами державної підтримки інноваційної діяльності є податкові знижки. Даний інструмент є найбільш дієвим, загальнодоступним та може бути достатньо безболісно запроваджений у вітчизняній економічній системі, що в нинішніх умовах є визначальним фактором.

Список використаних джерел:

1. Пічкурова З.В., Гала З.І. Інструменти фінансової підтримки інноваційної діяльності в розвинених країнах світу [Електронний ресурс] // Стратегія розвитку України. Економіка, соціологія, право – 2012р. - №1 – Режим доступу: [доступу: http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/SR/article/download/4729/4844](http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/SR/article/download/4729/4844)
2. Котельбан В.С. Сутність, методи та інструменти державного регулювання інноваційної діяльності [Електронний ресурс] // Економічна наука – 2017р. - №4 – Режим доступу: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2017/26.pdf
3. Єрмакова О.А. Інструменти державної інноваційної політики України в контексті впровадження європейського досвіду [Електронний ресурс] // Механізм регулювання економіки – 2016р. - №1 – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/48128/1/Yermakova.pdf>

УДК 338.22 : 330.34.014

Токар В. В.

*д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних фінансів,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Проблеми застосування фінансово-кредитних важелів державної підтримки інноваційно-інвестиційної діяльності жінок-підприємців в Україні

Незважаючи на переважання чоловіків серед керівників на всіх суб'єктах господарської діяльності (60%) у 2017 р., значного дисбалансу серед

юридичних осіб (які складали 37% від усіх суб'єктів економічної діяльності в Україні), частка жінок серед фізичних осіб підприємців сягала 46% [3], долаючи стереотипи про те, що жінки менше схильні до позитивного ризику в підприємницькій діяльності. Важливу роль в подоланні гендерного розриву в соціально-економічній царині в Україні повинно відіграти стимулювання державою інноваційно-інвестиційної діяльності, у тому числі за рахунок фінансово-кредитних важелів.

Системність інноваційно-інвестиційної діяльності спричинює можливість різноманітних підходів до трактування цього терміна у залежності від аналізованих елементів і підсистем. Наприклад, І. Вядрова та С. Пашова трактують інноваційно-інвестиційну діяльність як сукупність практичних дій інвесторів та інноваторів, направлених на реалізацію інвестицій в інноваційній сфері. Іншими словами – реалізація інвестиційної стратегії на етапах: трансформації існуючого продукту, випробувань, промислового освоєння, закріплення науково-технічної ідеї, винаходу, розробки та її впровадження у виробництво чи сферу послуг, з метою досягнення соціального та економічного добробуту [1, с. 122]. Позитивним моментом є указування на необхідність об'єднання зусиль інноватора та інвестора, які іноді можуть бути уособлені одним суб'єктом (підприємцем-інноватором).

З точки зору М. Давідова, інвестиційно-інноваційна діяльність підприємств – це складна динамічна система, що ґрунтується на комплексі фінансово-економічних важелів і стимулів, яка поєднує технологічні процеси та форми організації виробництва на основі найновіших досягнень науки і техніки із формами їх багатостороннього фінансування [2, с. 93]. Основним завданням інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства, на думку цього дослідника, є пошук та ефективне використання фінансових ресурсів для доведення наукових, технічних ідей і розробок до конкретної продукції та технології, які мають попит на ринку.

На нашу думку, доцільно визначити інноваційно-інвестиційну діяльність суб'єктів господарської діяльності як системне поєднання інноваційної та

інвестиційної діяльності суб'єкта господарської діяльності, що полягає у фінансуванні з різних джерел дій, що направлені на створення або трансформацію фундаментальних і прикладних досліджень, дослідно-конструкторських, проектних, технологічних розробок у новий чи покращений продукт, шляхом випробувань, промислового освоєння, закріплення науково-технічних ідей, винаходів, розробок (серійне виробництво та його вдосконалення) з метою їх упровадження у виробництво й досягнення соціального та економічного ефекту [4, с. 86].

Беручи до уваги сутність інноваційно-інвестиційної діяльності та сучасні українські реалії, необхідно вказати на основні проблеми стосовно застосування фінансово-кредитних важелів деякі з яких носять загальний характер, а окремі притаманні саме питанням підтримки жінок-підприємців: загальна обмеженість державних ресурсів; високі ставки за кредитами комерційних банків, які навіть у випадку часткової компенсації з боку держави, перевищують можливості для залучення та ефективного використання. У якості можливих варіантів покращення ситуації можна назвати державно-приватне партнерство, яке може поєднувати механізми краудфандінгу з відповідною участю держави, тобто у випадку, якщо запропонований проект набирає відповідний обсяг приватних інвестицій, держава також може приєднатися, надавши відповідну пряму підтримку інноваційно-інвестиційному проекту.

Іншим важливим інструментом може виступати грантове фінансування інноваційно-інвестиційних проектів, які повинні бути підготовлені жінками-підприємцями, для чого доцільно створити відповідну державну агенцію. Джерела доходів для цього фонду може бути частини коштів, які планується залучити після впровадження багаторівневого пенсійного страхування, тобто використовувати частину внесків громадян України.

Крім того, можливим кроком може бути запровадження додаткового збору на державного рівні, наприклад у випадку повної легалізації ігрового бізнесу. Частина отриманих коштів може одночасно виконувати функцію як посилення інноваційно-інвестиційної діяльності, так і подолання гендерного розриву в

соціально-економічній царині. Доступність нових коштів саме для жінок-підприємців створить відповідні стимули для їх залучення до продуктивної діяльності та може мати позитивний ефект на зменшення трудової еміграції, залучаючи креативний потенціал українських жінок для подолання фінансово-економічних і соціальних проблем.

Список використаних джерел:

1. Вядрова І. М. Система фінансового забезпечення інноваційного-інвестиційного розвитку в Україні та можливості її активізації в сучасних економічних умовах / І. М. Вядрова, С. М. Пашова // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2011. – № 1 (10). – С. 121-126.
2. Давідов М. В. Організаційно-фінансове забезпечення інноваційної діяльності суб'єктів господарювання / М. В. Давідов // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 9. – С. 92-97.
3. Работіна І. Дослідження гендерної рівності в Україні / І. Работіна [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://platforma-msb.org/doslidzhennya-gendernoyi-rivnosti-v-ukrayini/>.
4. Токар В. В. інноваційно-інвестиційна діяльність промислових підприємств та економічна безпека України / В. В. Токар. – К.: ТОВ «ПанТот», 2013. – 305 с.

УДК 336.77:334.012.64:334.012.63

Томнюк Т. Л.

к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва

Чернівецький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Особливості кредитної підтримки малого та середнього бізнесу:

зарубіжний досвід та вітчизняні реалії

Світовий досвід демонструє: малий та середній бізнес є важливим елементом ринкового господарства та рушієм економічного розвитку. Питання кредитування суб'єктів малого та середнього бізнесу (МСБ) в Україні наразі є